

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	8015 Економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

26.12.2024 р.

Справа № 2476/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Бульбенюк Світлана Степанівна,
Величко Олександр Петрович,
Глушчевський В`ячеслав Валентинович,
Заславська Ольга Олександрівна,
Кузьмук Ольга Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Нечитайло Ірина Сергіївна,
Орехова Тетяна Вікторівна,
Підбуцька Ніна Вікторівна,
Прокоф`єва Олеся Олексіївна,
Сухомлінова Анастасія Сергіївна,

за участі запрошених осіб:

Мартиняк Ірина Олександрівна – гарант ОП,
Ніколаєнко Сергій Миколайович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8015
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

не застосовується

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

не застосовується

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Наведена у ВСО інформація про врахування досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм не містить конкретики. Проведені співставлення ОП КНЕУ імені Вадима Гетьмана, КПІ імені Ігоря Сікорського, ЛНТУ, НАУ та ОП ТНТУ не підтверджують тезу про використання досвіду зазначених ЗВО під час проєктування програми. Наведені у ВСО посилання не містять переходу на конкретні ОП, які враховані під час проєктування. Наведена у ВСО інформація про те, що при формулюванні ПРН 16-18 враховано особливості ОПП «Економіка» ЛНТУ для виділення унікальності ОПП, не підтверджується співставленням зазначених програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

У структурно-логічній схемі ОПП не вказана кількість вибіркового компонентів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Слід відзначити незбалансованість змісту ОП між загальним описом предметної області спеціальності та фокусом програми на оволодіння здобувачами сучасним цифровим інструментарієм, необхідним для ефективної реалізації цифрової трансформації бізнесу. Як показав аналіз матриці відповідності компетентностей та освітніх компонент, та аналізу змісту силабусів, СК5, СК10, СК11, які відповідно Стандарту стосуються здатностей визначити ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку, розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем, здійснювати матеріальне та кадрове забезпечення економіки, забезпечуються переважно на рівні формування професійних компетенцій з теорії та практики управління інформаційною діяльністю на підприємстві, володіння методологією моделювання розвитку економіки, основ управління проектами, які реалізуються з метою сталого розвитку як суб'єктів господарювання, так і регіону. Таким чином, сучасні економічні процеси та явища, які формуються на рівні міжнародної, національної та секторальної економічної політики залишаються поза фокусом ОП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Ускладненою є процедура вибору здобувачем вибіркового компонентів з точки зору витраченого часу, через велику кількість дисциплін, різні семестри і кредити. В ТНТУ це регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ та Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача ТНТУ. Здобувачам пропонується здійснити вибір з загальноуніверситетського пулу вибіркового дисциплін в межах загального обсягу кредитів вибіркової частини НП. Питання наявності пререквізитів у здобувача для вивчення тієї або іншої дисципліни, співвіднесення обраного кошику вибіркового ОК з граничним обсягом кредитів на вибіркові компоненти у певному семестрі НП, а також підбір вибіркового ОК, які викладаються саме у необхідному для наповнення семестрі ускладнює розуміння процедури вибору здобувачами. Наявність пропозицій так званих "рекомендованих кафедрою" дисциплін спотворює принцип вільного вибору дисциплін для індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ОП структурно незбалансована за навчальними семестрами. Аналіз навчального плану показав, що навчальне навантаження здобувачів у 1-му семестрі складає 24 кредити ECTS, у 2-му семестрі – 40,5 кредитів, у 3-му семестрі – 25,5. Таким чином, навчальне навантаження здобувачів на 1 курсі становить 64,5 кредити ECTS, що суперечить Закону про вищу освіту (ст. 1, п. 14)

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Слід відзначити як позитивну практику введений в ОП освітній компонент ОК6 «Управління проектами сталого розвитку» (обсягом 8 кредитів ECTS) з метою забезпечення набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

не застосовується

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Аналіз матеріалів АС свідчить про слабку залученість здобувачів до участі у програмах академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентує Положення про визнання у ТНТУ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Проте тільки в силабусі з одного ОК "Інформаційний менеджмент" згадується проходження тестування та отримання сертифікатів YouControl як інші види робіт, проте чіткий механізм визнання (за рахунок якого виду поточного контролю і до якої теми такий сертифікат може бути визнаний) не прописано.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація про політику оцінювання, що представлена у робочих програмах навчальних дисциплін не містить вичерпну інформацію про критерії оцінювання знань і практичних умінь по завданням поточного контролю в залежності від їх типів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Слід звернути увагу на необхідність підвищення рівня залученості здобувачів, які навчаються на ОП, до програм міжнародної академічної мобільності, та викладачів, які викладають на програмі, до міжнародної проєктної діяльності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В силабусах ОК «Методи оптимального управління в економіці», «Професійна комунікація у міжнародній діяльності» спостерігається невідповідність між формою підсумкового контролю та шкалою оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Всі викладачі, залучені до реалізації ОП з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та освітнім компонентам, що викладаються (п. 37 ЛУ). Слід відзначити, що всі ОК забезпечені власними навчально-методичними розробками.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Слід зазначити обмежену практику залучення професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Слід відзначити наявність в Університеті внутрішніх програм підвищення кваліфікації, зокрема курси «Вивчення іноземних мов» та «Комп'ютерні технології в організації освітнього процесу та дистанційного навчання». Результатом наявної внутрішньої системи підвищення кваліфікації є високий рівень володіння викладачами кафедри іноземними мовами.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

У Додатках Методичних вказівок до КРМ в прикладах оформлення бібліографічного опису міститься застаріла література, а також зразки опису на прикладі російськомовних джерел.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Зразковою слід вважати практику застосування в освітньому середовищі Університету системи електронного навчання ATutor.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

не застосовується

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В деяких силабусах та на сторінках офіційного сайту <https://kaf-ek.tntu.edu.ua/navchalni-disciplini-kafedri/> використовується застаріла термінологія (освітньо-кваліфікаційний рівень "Магістр" замість освітній ступінь "Магістр" або рівні вищої освіти; "рік навчання - 5", "семестр - 9" (ОК "Моделювання розвитку економіки")), що свідчить про необхідність посилення просвітницької діяльності у внутрішній системі забезпечення якості освітньої діяльності стосовно базових засад трирівневої система вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті відсутні результати публічного громадського обговорення проєкту ОПП, що містять інформацію про автора конкретного зауваження чи пропозиції щодо удосконалення програми, а також реакцію на них внутрішньої системи забезпечення якості ОПП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або

практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Під час наступного перегляду ОП привести у відповідність зміст ОП до кращих практик іноземних та вітчизняних ЗВО за аналогічними освітніми програмами. Враховуючі, що програма має чітко визначений фокус на цифрову економіку рекомендується врахувати його під час наступного перегляду ОП в її назві.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

До початку оголошення прийому здобувачів на ОП у 2025 р. 1) забезпечити збалансованість змісту освітньої програми між предметною областю спеціальності (мінімум 35% обсягу освітньої програми) та фокусом ОП; 2) привести у відповідність матрицю кореляції програмних компетентностей з освітніми компонентами, матрицю забезпечення програмних результатів навчання освітніми компонентами з фактичним змістом ОК, що викладаються на ОП; 3) чітко передбачити у структурі ОП механізми впровадження вільного вибору здобувачем навчальних дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

З 2025 р. розробити додаткові форми організаційної та консультаційної підтримки здобувачів ОП з метою стимулювання заохочення їх до неформальної та/або інформальної освіти із перспективою перезарахування окремих результатів навчання на освітній програмі. Рекомендовано поширити практику включення неформальної освіти у процес опанування всіх навчальних дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розширити залученість здобувачів, які навчаються на ОП, до програм міжнародної академічної мобільності, та викладачів, які забезпечують навчальний процес, до міжнародної проектної діяльності. Розшири можливості інтернаціоналізації освітньої діяльності через формат «інтернаціоналізація вдома». До початку нового навчального року переглянути зміст силабусів ОК у частині критеріїв оцінювання знань і практичних умінь при поточному контролі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано в силабусах ОК «Методи оптимального управління в економіці», «Професійна комунікація у міжнародній діяльності» зазначити як підсумковий контроль за національною шкалою «зараховано/незараховано».

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано активізувати залучення професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано оновити Методичні вказівки до КРМ (прибрати зразки опису на прикладі російськомовних джерел).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти під час наступного перегляду ОП забезпечити консультативну підтримку та контроль за збалансованістю навчального навантаження здобувачів та наявністю в змісті ОП необхідної пропорції між ОК, що забезпечують предметну область спеціальності та фокус ОП відповідно до діючого Стандарту.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Постійно оприлюднювати результати публічного громадського обговорення проєкту ОПП, що містять інформацію про автора конкретного зауваження чи пропозиції щодо удосконалення програми, а також реакцію на них внутрішньої системи забезпечення якості ОПП.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 05 ID 8015.pdf</i>	PdFzU5kZxANfZhoSGzuWf2tin/4j3aPd3/5smyauk2A =

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА